

δόν, μεταξύ τῶν τεχνιτῶν καὶ εἰς τὸ ἐργαστήριον, πλησίον τῆς μηχανῆς καὶ παρὰ τὸ ἄροτρον, παρὰ τῷ ἐμπόρῳ καὶ τῷ ἐργοσασιάρχῃ, καὶ πανταχοῦ ὅπου δραστηρίως ἀσχολοῦνται οἱ ἄνθρωποι. Αὕτη εἶνε ἡ τελεία παιδείσις, ἣτις πρέπει νὰ δοθῇ εἰς πᾶν μέλος τῆς κοινωνίας, καὶ ἦν ὠνόμαζεν ὁ Σκίλλερ «ἀνατροφὴν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους». Περιέχονται δ' ἐν αὐτῇ ἡ ἐνέργεια, ἡ διαγωγὴ, τὸ αὐτοδίδακτον καὶ πᾶν ὅ,τι φέρει ἀληθῶς τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὴν τακτικὴν διάταξιν τῶν ἰδίων δυνάμεων, καὶ προετοιμάζει πρὸς τὴν προσήκουσαν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων καὶ τῶν ἀσχολιῶν τοῦ βίου, πρὸς διδασκαλίαν δηλαδὴ, ἣν ἀδύνατον νὰ εὕρωμεν ἐν τοῖς βιβλίοις, ἢ ἀπολαύσωμεν καὶ δι' αὐτῶν τῶν σπουδαιωτάτων φιλολογικῶν μελετῶν. Ὁ Βάκων λέγει μετὰ τῆς συνήθους αὐτοῦ βαθυνοίας, ὅτι «αἱ σπουδαὶ δὲν διδάσκουσι τὸν τρόπον τῆς χρήσεως αὐτῶν, ἀλλ' ἑτέρα τις σοφία ἐκτὸς αὐτῶν καὶ ὑπεράνω αὐτῶν οὖσα, ἣν ἀποκτᾷ τις διὰ μόνης τῆς παρατηρήσεως». Ἡ σκέψις αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπίσης ἀληθῶς εἰς τὸν πραγματικὸν βίον ὡς καὶ εἰς τὴν διανοητικὴν μόρφωσιν. Διότι ἡ πείρα καθ' ἐκάστην ἐνισχύει τὸ λεγόμενον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος τελειοποιεῖται μᾶλλον διὰ τῆς ἐργασίας ἢ διὰ τῆς φιλολογίας, ὅτι ἡ ζωὴ μᾶλλον ἢ ἡ φιλολογία, ἡ ἐνέργεια μᾶλλον ἢ ἡ σπουδὴ, καὶ ὁ χαρακτὴρ μᾶλλον ἢ ἡ βιογραφία, αἰωνίως τείνουσι πρὸς τὴν ἀνανέωσιν τῆς ἀνθρωπότητος.

Αἱ βιογραφίαι ὅμως τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, καὶ μάλιστα αἱ τῶν ἀγαθῶν, εἶνε διδασκαλικώταται ὡς βοηθοὶ, ὀδηγοὶ καὶ παραδείγματα πρὸς τοὺς ἄλλους. Τινὲς τῶν καλλιτέρων ἰσοδυναμοῦσι σχεδὸν πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον, διότι διδάσκουσιν ἐνάρετον βίον, ὑψηλὰς σκέψεις καὶ λαμπρὰς πράξεις πρὸς ὠφέλειαν τοῦ κόσμου καὶ τῶν πραττόντων αὐτάς. Τὰ πολυτίμητα παραδείγματα περὶ τῆς δυνάμεως τῆς προσωπικῆς ἐνεργείας, τῆς ἐπιμονῆς πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ, τῆς θαρραλέας ἐργασίας καὶ σταθερᾶς τιμιότητος, ἅτινα ἀποτελοῦσιν ἀληθῶς εὐγενῆ καὶ ἀνδρικὸν χαρακτῆρα, ἀποδεικνύουσιν ἀναντιρρήτως πᾶν ὅ,τι δύναται ἕκαστος νὰ πράττῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ εὐγλώττως παριστάνουσι τὴν ἰσχύν τῆς εἰς ἑαυτὸν πίστεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ, διότι δι' αὐτῶν δύναται καὶ ὁ ἐλάχιστος ν' ἀποκτήσῃ περιουσίαν καὶ τιμὴν.

Διακεκριμένοι ἐπιστήμονες, φιλόλογοι καὶ τεχνῖται, ἀπόστολοι μεγάλων ἰδεῶν καὶ κάτοχοι γενναίων αἰσθημάτων, δὲν ἀνήκουσιν εἰς ἐξαιρετικὴν τινα ἐν τῷ κόσμῳ τάξιν ἢ θέσιν. Προῆλθον καὶ αὐτοὶ ἐκ τῶν σχολείων, τῶν ἐργαστηρίων, τῶν χωρίων, τῶν καλυθῶν ἢ τῶν μεγαλοπρεπῶν οἰκιῶν. Τινὲς ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ἀποστόλων προῆλθον ἐκ τοῦ πλήθους, καὶ οἱ πτωχότεροι πολὺ ἄλλοις ἔλαβον ἀνωτάτας θέσεις, καὶ αἱ μᾶλλον ἀνυπερέβλητοι κατὰ τὸ φαινόμενον δυσκολίαι κατ' οὐδὲν ἐκώλυσαν τὴν πρόοδον αὐτῶν. Καὶ αὐταὶ

αἱ δυσκολίαι κατὰ δικφόρους περιστάσεις ἐφάνησαν οἱ κάλλιστοι αὐτῶν βοηθοὶ, διότι παρώτρυνον τὰς δυνάμεις πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν καρτερίαν, καὶ ἐγέννησαν προτερήματα, ἅτινα ἄλλως ἦθελον μένει ὑπνώττοντα καὶ ἄγνωστα. Ὑπάρχουσι τόσα παραδείγματα καλυμάτων οὕτω καταβληθέντων καὶ θριάμβων οὕτω ἀποκτηθέντων, ὥστε πληροῦται τὸ ῥηθὲν ὅτι, «τὸ πᾶν κατορθοῦται διὰ τῆς θελήσεως».

Οὐδεὶς γνωρίζει ἀκριβῶς τί ἦτο ὁ Σαικισπῆρος, ἀλλ' οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι κατήγετο ἐξ εὐτελοῦς τάξεως. Ὁ πατήρ του ἦτο κρεωπώλης καὶ συγχρόνως λαχανοπώλης, ὁ δὲ Σαικισπῆρος φαίνεται ὅτι ἦτο ἐν τῇ νεαρᾷ ἡλικίᾳ ἐριουργός· τινὲς διαβεβαίωσιν ὅτι ἦτο κλητὴρ σχολείου καὶ μετὰ ταῦτα γραμματεὺς συμβολαιογράφου. Ἀληθῶς δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἦτο ἐπιτομὴ οὐχὶ μίᾳς ἀλλ' ἀπασῶν τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων. Διότι ἡ ἀκρίβεια τῶν ναυτικῶν ἐκφράσεών του εἶνε τοιαύτη, ὥστε ναυτικὸς τις συγγραφεὺς διαβεβαίωσεν ὅτι ἐξ ἅπαντος ἐγίνωσκε τὴν τέχνην, ἐν ᾗ κληρικὸς τις συμπεραίνει ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ ὅτι διέτρεξε τὸ κληρικὸν στάδιον, καὶ ἕτερός τις καταγινόμενος περὶ τὰ τῶν ἵππων διέτρυφεται ὅτι ὁ Σαικισπῆρος ἦτο ἱππέμπορος ἐχρημάτισεν ἀναμφιβόλως ὑποκριτῆς, καὶ ἐπὶ ζωῆς του πολλὰ πρόσωπα παρέστησε, συλλέγων ταῦτο χρόνως τὰς θαυμαστάς ἐκείνας γνώσεις ἐν τῷ ἐκτεταμένῳ σταδίῳ τῆς πείρας καὶ τῆς παρατηρήσεως. Ὁ ποσὴν ποτε ἐπιμελῶς ἐσπούδασε καὶ δραστηρίως εἰργάσθη, καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἔτι καὶ νῦν ἐπιδρῶσιν ἰσχυρῶς εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀγγλικοῦ χαρακτῆρος.

ΥΠΗΡΕΤΑΙ

τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων.

Οἱ αὐλικοί, οἱ ὑπηρετοῦντες ἐντὸς τοῦ Παλατίου τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου καὶ περὶ τὴν θεραπείαν ἰδίως τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῶν βασιλίδων ἀσχολούμενοι, (θαλαμηπόλοι καὶ κοιτωνῆται) ἦσαν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εὐνοῦχοι, καὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν καταντᾷ ἀπίστευτον. Διότι, ἂν δὲν ἦνε ὑπερβολαὶ τὰ τοῦ Λιβανίου, ἡ ὑπηρεσία τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου ἀπηρεσῶλε «μαγεῖρους μὲν χιλίους, κούρεξ δ' οὐκ ἐλάττους, οἰνοχοῦς δὲ πλείους, σμήνην τραπεζοποιῶν, εὐνοῦχους δ' ὑπὲρ τὰς μυρίας παρὰ τοῖς ποιμέσιν ἐν ἧρι». Ὁ Ἰουλιανὸς περιέστειλε τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπηρετῶν του. Ἄλλ' ἐπὶ τῶν μετ' αὐτῶν αὐτοκρατόρων, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνέβη εἰς . . . μυρίους!! Ὁ Ζώσιμος λέγει ὅτι ὁ Θεοδόσιος τοσαύτην ἐπειθήγαγε τῇ βασιλικῇ τραπέζῃ δαπάνην, ὥστε «διὰ πλῆθος τῶν ἐδεσμάτων καὶ τῆς περὶ ταῦτα πολυτελείας, τᾶγματα πολυάνθρωπα καταστῆναι μαγεῖρων τε καὶ οἰνοχῶν καὶ τῶν ἄλλων, οὓς εἴ τις ἐξαριθμησασθαι βουληθεῖν, συγγραφῆς αὐτῷ πολυστίχου δεήσει». Οἱ υἱοὶ τοῦ

Θεοδοσίου, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπεχείρησαν νὰ μεταρρυθμίσωσι δῆθεν ἐπὶ τὸ οἰκονομικώτερον τὰ περὶ τὴν ἐκυτῶν Αὐλὴν καὶ ὁ μὲν Ἀρκάδιος ἐκράτησε 280 μόνον τακτικούς καὶ 610 ὑπεραριθμούς ὑπαλλήλους εἰς τὰ γραφεῖά του· ὁ δὲ Ὀνώριος ἐνόησε κατόρθωμα ὅτι περιέστειλε τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ μὲν Γενικοῦ Ταμείου εἰς ἐξακκοσίους τεσσαράκοντα ἑξ, τοῦ δὲ Εἰδικοῦ εἰς τριακκοσίους, χωρὶς τῶν ὑπεραριθμῶν!

Ο ὙΠΕΝΔΥΤΗΣ

Ἐξ ὄλων τῶν μερῶν τοῦ ἱματισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὑπενδύτης, τὸ *malécor*, ἀπλούστατον σήμερον, ἄτε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κλυπτόμενον ὑπὸ τοῦ ὑπενδύτου, ὑπῆρξε κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἀντικείμενον μυθώδους πολυτελείας. Ὁ κλωπιστής, ὁ σεβόμενος ἑαυτὸν, ἤριθμει τοὺς ὑπενδύτας του κατὰ δωδεκάδα; ἢ καὶ ἑκατοντάδας· ἐν Γερμανίᾳ λ. χ. ἔνθα ἡ περὶ τὸν ἱματισμὸν πολυτέλεια εἶχεν ὑπερβῆ πᾶν ὄριον, ὑπουργός τις Σάξων ἐκέκμητο 300 ὑπενδύτας καὶ ἄλλας τόσας φενάκας! — Τόσον πολλὰς *perfróουκας*, ἔλεγεν ὁ μέγας Φρειδεμικός περὶ τοῦ κόμητος Bruhl, διὰ τόσον μικρὰν κεφαλὴν!

Ὁλόκληρον λοιπὸν μουσεῖον ὑπενδυτῶν ὄφριε νὰ ἔχη τις κατὰ τὸν δέκατον ὀγδοὸν αἰῶνα, ἐὰν ἤθελε νὰ συναριθμηθῆται μετὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ καλοῦ κόσμου. Κατεσκευάζετο δὲ τὸ ἔνδυμα τοῦτο ἐξ ἐριούχου, μεταξῆς, βελούδου ἢ ἐξ ὑράσματος τριχίνου διὰ χρυσοῦ πεποικιλμένου, καὶ σχεδὸν ἐθεωρεῖτο ὡς τι ἔργον καλλιτεχνικόν, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ διακοσμηθῆ μετὰ πάσης δυνατῆς πολυτελείας. Καθ' ὅλην τὴν ἔμπροσθεν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ ἦτο κατακέντητον διὰ κοσμημάτων χρυστευμένων διάφορα πρόσωπα, ἢ σκηναὶς κωμικαῖς καὶ βουκολικαῖς, κυνηγετικαῖς, ὑποθέσεις μύθων τοῦ Ἀφρονταίου κ.τ.τ. Ἐπὶ τοῦ ὑπενδύτου τοῦ δεῖνα οἰκονομολόγου, ἢ τοῦ γενικοῦ ἐπιμελητοῦ, ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ παριστανόμενος τοὺς ἔρωτας τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης· ἐπ' ἐκείνου δὲ στρατάρχου τινὸς ἐν διαθεσιμότητι ἐπιθεώρησιν ὀλοκλήρου ἱππικοῦ σώματος. Ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ ἱε' Λουδοβίκου πολὺς ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ὑπενδύτου μικροῦ τινος μεγιστάνος, ἐφ' οὗ ἀπεικονίζοντο αἱ κυριώτεραι σκηναὶ τῶν μάλλον φημιζομένων μελοδραμάτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐξηκολούθησε δὲ ὁ συρμὸς τῶν τοιοῦτων ὑπενδυτῶν μέχρι τέλους τῆς βασιλείας τοῦ ΙΣΤ' Λουδοβίκου.

Τὶ δὲ νὰ εἶπῃ τις περὶ τῶν κομβίων, τὰ ὁποῖα προσεβράβησαν εἰς τοὺς ὑπενδύτας τούτους; Κατὰ τὸ μέγεθος εἶχον περιφέρειαν ταλλήρου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπερ ἦτο μεγαλειότερον τῶν σημερινῶν, κατεσκευάζοντο δὲ ἐκ χάλυβος εἰργασμένου, ἐκ λίθου πυρίτου, λίθων πολυτίμων ἢ καὶ ἀδαμάντων.

Ὁ κόμης Ἄρτουξ, ὁ κατόπιν Κάρολος Ι', εἶχε τὰ κομβία τοῦ ὑπενδύτου του ἐκ λίθων πολυτίμων, ἐφ' ὧν ὑπῆρχον μικρογραφίαι ἀπεικονίζουσαι εἴτε μορφὰς ἐπὶ καλλονῇ διαπρεπεῖς, προτομὰς ἀρχαίων, ἢ θεῶν μεταμορφώσεις. Οἱ δὲ ἔργον ἔχοντες νὰ τρέχωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς πρὸς ἐρωτικὰς κατακτήσεις ἔφερον ἐπὶ τῶν κομβίων των τὰς εἰκόνας τῶν ὠρτίων, ἃς εἶχον κατακτῆσαι, καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

Ἐπὶ τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως τὰ ἀντικείμενα τῆς διακοσμήσεως μετεβλήθησαν μετὰ τοῦ σχήματος τοῦ ὑπενδύτου, ὅστις ἐγένετο βραχύτερος. Τὰ κομβία ἔφερον τότε σκηναὶς τῆς ἐπαναστάσεως ἢ εἰκόνας τῶν ἐπισημοτέρων τῆς ἐποχῆς ἀνδρῶν: τοῦ Ροβεσπέρρου, τοῦ Henriot, τοῦ Saint-Just, τοῦ Jourdan, τοῦ Μαρὰ.

Ἐπὶ τοῦ ὑπενδύτου τῶν ἀδιαλλάκτων ἔβλεπέ τις ἀπεικονιζόμενας ὠραίας μικρὰς λαμπητόμους ὑπὸ κυρτὰς ὑέλους ὡς τὰς τοῦ ὠρολογίου. Τέλος δὲ οἱ τῶν θεάτρων καὶ τῶν ᾠδῶν φοιτηταὶ ἔφερον κομβία, ἐφ' ὧν ἀπεικονίζοντο αἱ εὐνοούμεναι αὐτῶν κοίδοι ἢ χορεύτριαι, ἢ αἱ ὠραῖαι ἠθοποιοί, αἱ μᾶλλον εὐδοκίμοῦσαι καὶ διαφημιζόμεναι.

Σ. . .

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΙΣ

Τὸ ζήτημα τῆς χειραφετήσεως τῶν γυναικῶν ἐποιήσατο μέγα βήμα ἐν Κροατίᾳ. Ἐξ Ἄγραμ ἐπιστέλλουσι εἰς τὴν βιενναίαν *Πολιτικὴν Ἀρταπόκρισιν*, ὅτι δυνάμει τοῦ νέου κροατικοῦ ἐκλογικοῦ νόμου αἱ γυναῖκες μέλλουσι τὸ πρῶτον ἤδη νὰ κληθῶσιν, ὅπως συμμετάσχωσιν ὡς ἐκλογεῖς τῶν προσεχῶν γενικῶν ἐκλογῶν τῶν δημοτικῶν συμβουλίων τῆς ἐπαρχίης ταύτης. Κατὰ τοὺς ἐκλογικούς καταλόγους τῆς Ἄγραμ, μητροπόλεως τῆς Κροατίας, τοὺς δημοσιευθέντας ἐσχάτως, ἡ πόλις αὕτη ἀριθμεῖ 3,200 ἐκλογεῖς, ὧν 805 εἰσὶ γυναῖκες. Κ^α Τ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Μ. . . ἐνυμφεῦθη ἐσχάτως γυναῖκα λίαν ἄσχημον.

— Καὶ μόνον νὰ νυμφεῦθῃ τις σήμερον εἶνε σφάλμα βρούτατον, ἔλεγέ τις τῶν φίλων του. Ἀλλὰ τὸ νὰ πάρῃ γυναῖκα ἄσχημον, κάμνει ὡς ὁ κατηγορούμενος, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει νὰ ἐπικαλεσθῆ εἰς ὑπεράσπισίν του ἐλαφροντικὰς περιστάσεις.

* *

Ὁ Β. μετὰ τὴν εὐτραφῆ ὄψιν καὶ τὴν προέχουσαν γαστέρα ἀπέκτησε σημαντικὴν περιουσίαν εἰς κερδοσκοπίας ὀλίγον ὑπόπτους.

Νῦν ἐπιδεικνύει τὴν φορτικωτέραν πολυτέλειαν ἀγροῖκου νεοπλοῦτου.

— Ἡ στολὴ τοῦ ὑπέρτερου του εἶνε τόσον ὠραία, ἔλεγέ τις προχθὲς βλέπων διαβαίνοντα τὸν Β. . . ἐν ἀμαξῇ, ὥστε θαυμάζει κανεὶς πῶς δὲν τὴν φορεῖ ὁ ἴδιος.